

Koetilalla saatiin lupaavia kokemuksia Sub-Tiller-kylvömenetelmästä kevätrypsillä viime kesänä. Tuorlan koulutila ja kaksi muuta tilaa kylvivät koneella syysrapsia.

Sub-Tillerillä (vasen) ja Nova Combilla (oikea) kylvetyt kasvustot kukinnan alkaessa 28.6.

SYYSRAPSIN TALVEHTII, JOS 3 X 8 -SÄÄNTÖ TOTEUTUU.

KOKEMUKSIA SUB-TILLER-KYLVÖSTÄ

– K-maatalouden koetilalla
– Kolmella maatilalla

K-MAATALOUDEN KOETILA jatko viime kesänä He-Va Sub-Tillerin kokeilua kevätrypsin kylvössä. Erityisesti kiinnostuksen kohteena oli, miten Sub-Tiller-menetelmä selviää vaikeissa olosuhteissa. Koe sijoitettiin siksi mahdollisimman epäedulliselle kasvupaikalle, jäykälle maalajille alavaan notkoon, johon vedet virtasivat molemmilta puolilta peltorinteistä.

Kylvö määräksi valittiin kummallekin menetelmälle suositeltu siemenmäärä, Sub-Tillerille 4 kg/ha ja Nova Combille 7 kg/ha. Seoslannoitteena annettiin typpeä 90 kg/ha.

KEVÄTRYPSI KYLVETTIIN suoraan edellisenä syksynä korjatun syysvehnän muokkaamattomaan sänkeen. He-Va Sub-Tillerin erinomainen kylvövarmuus nousi tässäkin kokeessa esiin. Huolimatta koepaikan melko vaikeasta maalajista Sub-Tillerillä syntyi täysin aukottomat kylvörivit. Myös Nova Combi toimi näissä vaikeissa oloissa moitteettomasti.

Sub-Tillerin varmaa kylvötulosta korostaa vielä se, että hyvät kylvörivit syntyivät, vaikka siementä kylvettiin vain 4 kg/ha, eli noin 130 kpl/m². Pintaan tulleiden taimien määrä oli vain 80 kpl/m², eli itämättömien siementen osuus oli lähes 40 %. Nova Combilla taimettuminen oli selvästi parempaa, lähes 90 %.

Sub-Tillerillä kylvetyn siemenen heikko taimettuminen selittyy sillä, että siemen puhalletaan pneumaattisella Multi-Seederillä jankkurivantaan tekemälle melko karkeajakaiselle jäljelle. Osa siemenistä jäi kokonaan näkyviin tai ei saanut maakokkareiden seassa riittävästi itämiseen tarvittavaa kosteutta.

Puolen metrin välein sijaitsevien kylvörivien kohdalla taimitiheys näyttää kuitenkin olevan riittävä, huolimatta pienestä taimien kokonaismäärästä.

Melko karkeajakoinen muokausjälki, josta kuitenkin nousee riittävästi taimia, näyttäisi olevan Sub-Tillerin suurin vahvuus.

Sellainen kylvös ei liety kovin herkästi kovistakaan sateista.

Rypsinviljelymme suurin ongelma on ehkä maan pinnan lieteyminen ja kovettuminen ennen kuin taimet tulevat pintaan. Sen seurauksena rypsikasvustot jäävät usein aukkoisiksi, ja kirpat tuhoavat ne vähätkin pintaan tulleet taimet. Rikkaruohot työntyvät aukko- ja kopa-koista läpi ja lopputuloksena on pieni ja rikkasiemeninen sato. Sub-Tillerillä on mahdollista päästä eroon tästä syndroomasta.

SATOTULOKSET EIVÄT poikenneet oleellisesti toisistaan kahden eri menetelmän välillä.

Menetelmien väliset erot olivat muutenkin melko pieniä. Sub-Tillerillä kylvetty aloitti kukinnan noin päivää Nova Combilla kylvettyä myöhemmin ja kasvusto näytti siinä vaiheessa vähän vihreämmältä (kuva yllä). Sub-Tillerin rivivälit olivat vielä kukinnan alussa auki, toisin kuin Nova Combilla kylvetyn, mutta ero oli jo hävinnyt täyskukinnan aikaan. Sub-Tillerillä kylvetyn kasvuston yksittäiset kasvit näyttivät rotevammilta kuin NovaCombilla kylvetyn kasvusto. Se oli tietenkin odotettavissakin, koska taimimäärä oli selvästi pienempi.

Helteinen sää nopeutti kukinnan loppumista ja tuleentumista ja pienensi menetelmien välistä eroa. Sub-Tiller-sadon siemenkoko jäi selvästi pienemmäksi kuin NovaCombilla kylvetyn, luultavasti kasvien voimakkaan haaroittumisen ja siitä seuranneen ison kasvikohtaisen litu- ja siemenmäärän johdosta. Muissa sadon laatuominaisuuksissa ei ollut eroa.

SYYSRAPSIN SUORAKYLVÖ sortui etanaongelmiin. Koetilalla kylvettiin syysrapsia He-Va Sub-Tillerillä elokuun 10. päivän tienoilla. Edellisen syksyn etanaongelmista viisastuneena ohran sänki muokattiin kertaalleen ennen kylvöä. Se ei kuitenkaan aivan riittänyt etanoiden pysäyttämiseksi, vaan äestys olisi pitänyt ilmeisesti suorittaa kahteen kertaan.

Kertamuokkaus tosin hidasti etanoiden hyökkäystä pintaan tulevien taimien kimppuun sen verran, että ne ehtivät enimmäkseen kasvaa etanoilta karkuun. Ennen talven tuloa etanat kuitenkin ehtivät syödä rapsin lehdet pahoin risoiksi. Tämän luulisi vaikuttavan heikentävästi syysrapsin muutoinkin heikkoon talvenkestävyyteen.

Pahin näyttö etanoiden tuhoavasta ja samalla myös oiva osoitus etanatorjunnan toimivuudesta saatiin, kun syysrapsia kylvettiin Sub-Tillerillä suoraan vanhaan Roundupilla käsiteltyyn nurmeen. Etanat söivät rapsin taimet sitä mukaan kun ne tulivat pintaan ja koko pellon lopulta lähes putipuhtaaksi rapsista.

Heti kylvön jälkeen siroteltu Ferramol etanasyötti (1 g/m²) piti etanat rapsin taimettumisvaiheessa täysin kurissa ja auttoi taimia selviytymään hengissä talven tulon asti. Tosin etanat söivät lopulta myöhemmin syksyllä lehtiin jonkin verran reikiä myös näissä käsitellyissä kohdissa.

Tämäkin koe vahvistaa käsitystä siitä, että öljykasvien kylvö He-Va Sub-Tillerillä onnistuu lähes taakuvarmasti olosuhteista riippumatta. Kunhan etanat vain saatiin torjuttua, tuotti jopa suoraan muokkaamattomaan heinikkoon vedetty rapsin siemen täysin yhtenäiset kylvörivit. – Vain sadalla kappaleella neliötä kohden. ☒

Etanavaurioita koetilan suorakylvetyssä syysrapsissa 16.9.2010.

